

HETI SZEMLE.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Egy évre	6 korona — fillér
Félévre	3 " —
Negyedévre	1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona.	
Egyes szám ára 20 fillér	

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések, stb a „Pázmány-sajtó” címére küldendők, (Deák-tér 19 szám)
Hirdetések jutányos árban vétetnek fel
Nyilttér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Magyarosodunk.

A nagy lármát megcsináltuk, törvénybe iktattuk, hogy a magyar nyelvet az iskolákban tanítani kell, egy pár közművelődési egyesület is életre kelt a magyarság érdekeinek támogatására, a működés azonban nem ment át az életbe, a törvény a papíron maradt, nem merte végrehajtani senki.

Az izgatók esaptak még nagyobb lármát, telekiabálták az egész világot a magyar faj zsarnokságával, mely elnyomja, rabszolgává teszi az országban élő más nemzetiségeket. Sok helyen hitelt adtak ennek a hazug agyarkodásnak, hiszen az ország határain túl lakó népek alig vettek még tudomást a magyar nemzetéről, annál kevésbé ismerik loyaltitását, humánus fellépését a jogara alatt élő nemzetiségekkel szemben.

Mert a magyar nekik csak jót kíván. Ha forró óhaja, hogy beszélje azt a nyelvet minden honpolgár, mely az állam nyelve, ez tőle a legnagyobb jóakarát. Biztosítéka az előhaladásnak úgy a közpályákon mint a kultúra terén, kapása a kölcsönös rokonszenvenek és egyetértésnek.

Ha azt kívánja, hogy ne gravitáljon kifelé, hanem legyen minden

polgár hű fia a hazának, honszelemben, önfeláldozásban egy szív, egy lélek, ezt neki talán nem lehet rossz néven venni, sőt aki okosan gondolkozik, köszönettel tartozik érte, mert ez annak a világos jele, hogy őket mint testvéreket magához akarja vonzani.

Ezek a jámbor óhajítások, mert pusztán azoknak lehet mondani, épen az ellenkező eredményt születték. Nem indítottunk irtó háborút a nemzetiségek ellen, csupán azt akartuk elérni, hogy magyarul is tudjanak, és mint hazafiak velünk érezzenek, — mégis megindult az erős reakció. Az oláhok, szerbek, ráczok a horvátok, a szász és német ellenségét látja a magyarban. Még a tótba is beleesett itt-ott a féreg. A nép persze csendes, de annál jobban végzi aknamunkáját a lázító elem, melynek voltaképpen ez a szép mesterség ad kenyeret.

És mire lyukadtunk ki? . . . Mi pósoltunk, ők dolgoztak. Az eredmény az, hogy vesztett a magyarság nemcsak számban és erőben, de az által is, hogy hadilábra állottak ellene azok, akiknek hozzá testvéri szeretettel kellene lenni.

Most megjelent a közökt. miniszternek egy rendelete, mely a 23-év óta papíron levő törvénynek valahára érvényt akarna szerezni.

Követeli a magyar nyelv tanítását minden iskolában. Követeli a magyarul nem tudó tanítók eltávolítását. Erélyes hangjából kiérzik, hogy amit kimondott, keresztül is fogja vinni.

Nemzeti szempontból kívánatos, hogy keresztül vigye, kívánatos a nemzetiségek érdekéből is. Hiszen ha megfordul az ember a nemzetiséglakta vidékeken, szinte sir a lelke attól a butaságtól, melyben ez a nép sinylődik.

Hogy vármegyénkről szóljunk: nézzen csak be valaki a hegylanczokkal körülvett Avas gyönyörű völgyébe, mely valóságos paradicsom Szatmárvármegyében, annyira meg van áldva a természet szépségeitől. Mit lehet látni? . . . Emberbőrbe bujt szörnyetegeket, olyanforma kulturai magaslaton állva, mint az ekéje elé fogott barom. Bánya-vidéken szintén hasonló állapotok vannak, ámbár ott talán valamennyire javult a helyzet. Ruthénjeink értelmesebbek, valószínűleg épen ennek a körülménynek tudható be, hogy ők nem is látnak a magyarban falra festett ördögöt. Jobb vezetőik vannak. A tótokra a mi vidékünkön nincs panasz, hiszen ezek katolikusok, a klérusnak van gondja reá, hogy magyarok legyenek. A sváb praktikus eszű, tanu-

TÁRCZA.

Föl a zászlót!*)

Talpra magyar! Föl a zászlót!
Dörgj riadót, égre szállót!
A Nagy-Asszony ós képe int,
Hitecsatákra szólit megint.
A ki magyar álljon ide,
Zászlójáért forrjon szive;
A magasba három ujját,
Fogadásra nyissa ajkát:
Nagy-Asszonyunk, megesküszünk,
Hozzad többé, — soha többé
Hütlenek mi nem leszünk!
Föl a zászlót! Vértől ázott
Földi hazát s menyországot
Általa nyert István karja
S ezer éves büszke sarja!
A ki magyar álljon ide, stb.

*) A Szatmári Mária-kongregáció zászlószentelési ünnepélyére írta B. J. S. J., zenéjét szerző Mőder Mihály.

Föl a zászlót! — Győzedelmet
Török, tatár népek felett
Vele szerzett e drága hon,
Halált hozó száz csatákon!
A ki magyar, álljon ide, stb.
Föl a zászlót! — Nagy Patrónánk
Szárnya alatt Pannoniánk
Szép kert vala, ege derült,
Népe szemén boldogság ült!
A ki magyar, álljon ide, stb.
Föl a zászlót! — Bűn s rabhelyzet,
Melyet az új kor teremtett:
Nincs már kereszt, ősi zászlón
Nem ragyog már a Nagy-Asszony!
A ki magyar, álljon ide, stb.
Föl a zászlót! — Ősapáink
Nem követtük mostanáig;
Nyomdokikba máttól fogva
Lépjünk bátran élve-halva!
A ki magyar, álljon ide, stb.
Föl a zászlót! — Oh hadd lengjen

Nagy-Asszonyunk szentképével!
Hozzon lázba minden magyart,
Mint egy égi új véres kard!
A ki magyar, álljon ide, stb.

Föl a zászlót! — Kardot kézbe,
Ósi erényt s vért a szívbe,
Küzdjünk, miglen újra virul
A szép Regnum Marianum!
A ki magyar, álljon ide, stb.

Talpra magyar! Föl a zászlót!
Dörgj riadót, égre szállót!
Harczi tűzben Corda sursum!
Legyen Regnum Marianum!
A ki magyar, álljon ide,
Zászlójáért forrjon szive.

A magasba három ujját,
Fogadásra nyissa ajkát:
Nagy-Asszonyunk, megesküszünk,
Hozzad többé, — soha többé
Hütlenek mi nem leszünk!

Budapesti első rangu pénzüintézetnél

is megszűnik, és az örökös tehermentes, tiszta birtokokhoz jut. Felvilágosítást nyújt Neuschloss-Testvérek törvényszé-
kileg bej. czég Ssatmártn, Árpád-utca 20. sz. irodájában. Telefon 16. Minden kedden Fehérgyarmaton is.

olcsó törlesztéses kölcsön kapható 600 koronától a legmagasabb összegig, első és második helyen a legrövidebb idő alatt, oly kedvezményvel, hogy az adós elhalálozásával tartozása

lékony nép, az tudja, mi válik hasznára.

Milyen szép volna, ha annak a miniszteri rendeletnek széles e házában fogantja lenne, milyen szép volna, ha az idegen nemzetiségű gyermekek ajkán mindenütt megcsendülne a szép magyar nyelv és azt mondaná, testvéred vagyok, szívemet, véretem hozom áldozatul a haza oltárára.

Ezt a magyar nemzet meg is érdemelné, hiszen itt nincs különbség magyar, ruthén, oláh vagy tót között sem a politikai jogokban, sem a társadalmi életben. Ha valaki műveltségével, tudásával felküzdötte magát a legmagasabb körökbe, tért nyitnak neki és tiszteletben tartják. Mi nem elnyomni, hanem azt a siralmasan elmaradott népet magunkhoz felemelni kívánjuk.

Nincsen vasárnap.

Valósággal botrányszámba megy, amit az állam a vasárnap megszentelése ellen elkövet. Ugyszólván maga adja a népek a példát a törvény kijátszására. A példa ragadós, nem esuda aztán, ha a szegény ember is felveszi vasárnap a kaszát meg a gereblyét, hogy egy néhány rendet vágjon, vagy összekaparjon. Hiszen nem lehet az olyan nagy bűn, mikor az urak is dolgoznak. Így gondolkodik magában. Pláne az uraktól az állam megköveteli. Minket büntet, hivatalnokainak nem ad szünetet. Hol az igazság? . . .

És annak a szegény parasztembernek az okoskodása nagyon jogosult. Nem lehet tiszteletet ébreszteni a törvény iránt, ha maga az a faktor üti agyon, melynek őrt kellene állani, hogy minden honpolgár szívében gyökeret verjen az az eszme, vagy az az érzelem, mely a törvény megalkotásához impulzust adott.

Az a csökönyösség, melylyel a hivatalnokai kart a vasárnap megünneplésében gátolja, míg egyrészt indokolatlan, másrészt tekintettel a nép vallásos és morális érzületére, kiszámíthatatlan veszélyt rejt magában. Indokolatlan, mert hiszen azon az egy na-

pon az a tisztviselő ugyan Babel-tornyot nem épít, sőt azt mondhatjuk, hogy talán alig dolgozik valamit, csupán azért megy fel a hivatalba, hogy a forsriftnak eleget tegyen. Emiatt tehát távolról sem volna fenakadás az állami gépezet kerekei közt. Sürögős, véletlen esetek közbejöttére, melyek rögtöni intézkedést kívánnak, mindig elegendő volna egy ügyeletes tisztviselő, aki az ügyet felvenné és meg is tenné azonnal a szükséges lépéseket.

Veszélyt rejt magában, mert míg egyrészt elvonja egy tekintélyes osztályát a társadalomnak vallásos köteleinek teljesítésétől, másrészt terjeszti az istentelenséget, mert másokra is csábítólag van hatással.

Pedig okulhattak volna az intéző körök a történelemből, mely lépten nyomon igazolja a népek életében, hogy ahol a vallásosság veszendőbe kezdett menni, annak a nemzetnek a koporsóján már hallani lehetett a kalapácsütések kopogását.

Legközelebb Győr város alkotott egy okos szabályrendeletet. Vasárnapot akart adni a tisztviselőknél. A belügyminiszter nem járult hozzá. A jog törvény és az igazság szakában! . . . Mert ha a Bánffy vagy az Istenben boldogult Tisza Kálmán koráról volna szó, talán meg sem ütköznenek rajta valami nagyon. Dehát a jog, törvény és az igazság napjait éljük. Handabanda az egész.

Hol itt a jog, midőn attól, ami az egyik polgárt megilleti, sőt kötelességévé van téve, a másikat eltiltjuk. Hol a törvény, ha kétféle mértékkel mér ugyanazon állam lakosainak. Hol az igazság, ha annak a szegény tisztviselőnek, aki egész héten keresztül görnyedve dolgozik az íróasztala mellett, lelkének és testének felfrísítésére nem adják meg a szükséges pihenőt.

Igaz, hogy aki részt akar venni az istentiszteletben, attól nem vonják meg az engedélyt, de elmaradását esetről esetre be kell jelenteni. Ez az intézkedés nagyon fonák és körülményessége miatt nem hozza meg az óhajtott eredményt.

Általános szabadságra van itt szükség, hogy ne legyen gátolva senki, mert bizony sokszor egy kavicsba is belebotlik az ember. Máskülönb a vasárnap nem a munka, hanem a pihenés napja, maga az isteni törvény rendeli ezt így.

Bujdosás a §-ok közt.

Szegyene a magyar judikaturának, hogy annyi házrag van rajta, mint a rostán a lyuk. Ugy lehet csürni csavarni azt a különben is görbe paragrafust, ahogy a jogász észnek kedvére esik. Az a legjelesebb prókátor, aki a bujdosít legügyesebben tudja játszani.

Persze, hogy az illető mesterfogások miatt az igazság szenved, a szegény ember izzsa meg a levét a virtuozítások tapssal fogadott sikerének.

Ma már ott állunk, hogy az sem mer perelni, aki szentül meg van győződve a maga igazsága felől, mert az eredményről nem lehet biztos. Az egyik oldalról egy szerencsétlen baklövés, a másik oldalról egy jól felhasznált támadás és el van döntve ügyének a sorsa.

Mert kérem, az egyik §. lehazudtolja a másikat, ajtót nyit a kalitkába került madárnak, amelyen kényelmesen ki lehet röppenni. Gyakran maga a bíró sem tud eligazodni a tekervényes utakon, áldozatul esik a szerencsétlen tévedésnek, mely nem annyira az ő bűne, mint csopfja a törvények kodifikációjának, a határozatlan, inga-tag, gyakran kétértelmű magyarázatoknak.

Mert a magyar törvények nem a magyar nép életéből fakadtak, nem a lépten nyomon előforduló szükségletek követelményei azok, hanem idegen minták majmolása, melyeknek hiányait a magyar törvényalkotó ész nem tudta kifoldozni.

Hányszor látjuk, hogy anolog természetű ügyben három különböző bíróság háromféleképpen ítél, hogy ugyanabban a perben az egyik ráczáfol a másikkra, megsemmisíti a hozott határozatot.

Mindenesetre helyes, hogy valamely ügy mennél több torturán menjen keresztül, mert több szem többet lát, a gyengébb tévedését megkorrigálja az erősebb. Ez mind való, dehát kétféle igazság mégis absurdum. És épen a felsőbb bíróságoknak nézeteltéréséből, melynek nem is olyan ritkán adnak egymással szemben kifejezést, az következik, hogy nem a §. téves alkalmazásáról van szó, hanem hogy a felfogás különbözősége szerint lehet hol az egyik, hol a má-

Üdvözlégység Mária.

Süvölt a szél az Adriai tenger partján. A homokot szilajon csapdossa a hajlongó fák és cserjék gyökeréhez, miközben a fák koronáin, — mintegy láthatatlan kezekkel játszva — kísérteties melódiát zúg.

A nap még magasán áll az ég peremén, egyegységű kékjele szűrődve a falombokon, meg-aranyozza a magasra csapódó vízhullámokat, melyeknek minden csöppje, mint rubin csillog.

Felséges a természet haragja a tengeren.

De borzasztó annak, kinek élete, vagyona a szeszélyes habokra van bízva. Az ilyennek legjobb, ha számot vet életével s Isten kegyelmére bizza magát.

A viharedzett hajósok már sokszor látták bösz haragját a tengernek, mégis remegnek

mindannyiszor, midőn a vész közeleg, Hány szegény ember megy ki hajójával s reménytelül duzad kebele, otthon maradó nejének, hozzátartozóinak ígér gyöngyöt, drágakelmét hozni a távolból, és óh, hányszor odavész ő maga is.

Ime most is a szél és vihar legnagyobb tombolása közepett ott áll egy ifju nő a parton s szemei fölül ernyő gyanánt tartva kezeiket, a végtelen viztükört szemléli.

Egyszerű kék gyapot ruháját a szél ádázul lobogtatja. Haja felbomolva kuszált fürtökben lengi körül arcát, nyakát. Majd egy iszonyu szélroham — mely minden fát gyökerestül akar kitépni — őt is oda sodorja egy kiálló magas sziklához, ez most már védi, de ő mindezt nem látszik észrevenni.

Szemeit áthatóan függeszti a háborgó hullámokra, onnan várja drága férjét, egyetlen szeretett mindenét.

A sirályok mind mélyebben röpködnek a víz fölött, a fellegek mind jobban tornyosulnak. Következő pillanatban iszonyu csattanással egy villám a vízbe hullott. Mintha e villám nyitotta volna meg az ég esatornáit, — ömlik a zápor.

Szegény ifju asszonyt a csattanás magához téritette merengéséből, megrázkodva néz körül, mintegy tájékozni akarva magát a sziklatömbök közt, majd gyorsan, egy zerge könnyűségével szökik fel egy kiálló sziklára s gyors futásnak ered.

Pár percnyi gyors futás után megáll egy üreg előtt s körültekintve belép. Mi van ez üregben? Lépünk be. Barátságos kis hely. Már kívülről látszik, hogy itt valaki nagyon szereti a virágot.

Pompás kaktuszok hajtogatják husos fejüket a remek azáleák, mirtuszok s más virágtársnőjük felé, melyek dusan, mint re-

A „Honvéd“-Sörarsarnok kerthelyiségében állandóan hetenkint kétszer KATONA-ZENE-HANGVERSENY

Kedvezőtlen idő esetén a hangverseny a következő napon lesz megtartva.
Belépti-díj nincs.

sik paragrafust előrántani. Mert hát odafent mégis csak nem a selejteset, de a leg kiválóbb kapacitásokat kell feltételeznünk még megjárja, hiszen hozzá vagyunk szokva, ilyen eseteket csaknem mindennap van alkalmunk látni. De hogy egy és ugyanaz a bíróság önmagát hazudtolja meg, ez talán még nem történt, csak Magyarországon.

A közigazgatási bíróság ma nálunk a legfelsőbb fórum a hozzátartozó ügyekben. Tekintélyes testület, tagjai az ország legkiválóbb jogászaiból vannak összeválogatva. Csak nemrég közöltük egy elvi jelentőségű határozatát, melyben kimondotta, hogy a templomok fentartására szánt tőkék kamatai után a törvény értelmében tőkekamat adó nem jár, mert a templomok a hívők vallásérkölesi oktatására vannak rendelve.

A bíróság döntését a pénzügyi közegek nem respektálták, s következetesen kivetették a nevezett adókat. Most került ismét fellebbezés folytán egy ügy a közigazgatási bíróság asztalára. El lett utasítva a fellebbezés ezzel a megokolással, hogy a templom nem nyilvános közoktatás céljára szolgáló hely, így tőkéinek jövedelme nem vonható a törvényben biztosított adómentességi kedvezmény alá.

Mit szól ehhez a jogász világ? . . Egy ilyen tekintélyes testületnek önmagát így felképezni nem szabad. Hiszen akkor kivész az emberekből minden bizalom. Hol keresse az igazságát, ha ugyanaz a fórum egyszer így, máskor úgy ítél.

Ez olyan baklövés, melyet megreperálni sehogy sem lehet. Mit szól ehhez Széll Kálmán belügyminiszter, a jog, a törvény és az igazság kikiáltott zászlótartója? . .

H i r e k.

A püspök ur elutazik. Ő méltósága a püspök ur szombaton hosszabb tartózkodásra a hevesmegyei Hidvégre utazik, honnan csak szeptember közepén tér vissza székhelyére. Távolléte alatt a püspöki palotában átalakítási munkálatokat fognak végezni. Bevezetik a villanyvilágítást, a lépcsőházat márvánnyal cserélik fel.

Személyi hír. Róth Ferencz dr., tör-

mekül himzett szőnyeg terülnek el az üreg bejárata előtt. Ide nem hat el úgy a vihar; — dusabb lombja van a fáknak is.

Az üreg maga elég világos és kicsiny, hogy első tekintetre meglássunk benne egy Szűz Mária szobrot, karján a kis Jézuskával.

A szobor előtt durván összerótt térdeplő van, melyre leborulva imádkozik az előbb látott nő.

Ruhája rendezetlen redőkben hull végig termetén. Éjsötét haja, melyet az előbb vadul lengetett a szél, csigákba omlik le hátán és vállain. Kis barna kezei összekulcsolva nyugosznak a térdeplő padján, szép zöldsfényű kék szemei imáddal csüggnek a Szűz Anya alakján, míg lelke az ima szárnyain Istenhez emelkedik.

Én jó Istenem! kegyes drága Anyám! óvjátok meg őt, szeretett Gateneómat. Vezesse szent kezetek kisdud hajóját s tartásátok tőle távol a kint tomboló vihar vad haragját. Szeretett jó Anyám! nem kértem még tőled soha semmit, hogy meg ne hallgattál volna, óvja szent kezéd most is az én jó uramat. Vezérelj haza, hogy majd együtt eljő-

vényszéki elnök szombaton Nagy-Károlyba utazott, hogy a vármegye részéről megpendített azon tervet, hogy a kir. járásbíró és a kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiséget cseréljenek, helyszini szemle tárgyává tegye. Az ottani ügyvédi kar tisztelgett az elnöknel tiltakozva a járásbírói helyiség áttétele ellen, mert tekintettel az épület távolságára és rossz beosztására, a változtatás úgy az ügyvédi karra mint az ügyfelekre hátrányos lenne. Az elnök látogatást tett a hatóságok fejeinél.

Gyászír. Egyházmegyénknek ismét gyásza van. Könyöki Gáspárdy Rudolf czimzetes kanonok, fehérgyarmati esperes-plébános költözött el az élők sorából. Ugy a papság, mint a világiak által a gyöngédségig szeretett jószágos férfiú volt, kinek már maga végtelenül kedves lénye vonzalmat ébresztett az emberben. A lekötélző külső ritka nemes jellemmel volt nála párosulva. Évek hosszú során keresztül a helybeli kir. kath. főgymnasiumnál a hittan tanára volt. Tanítványai a patriarchalis tisztelet bizonyos nemével vették őt körül, mintegy atyjoknak tekintették. Azután is mindig kedvesen gondolt rá, aki az ő keze alól kikerült. Épen 20 évvel ezelőtt nyerte el a fehérgyarmati plébániai javadalmat, ahol megjelenésétől kezdve nagy tekintélyben állott a közönség előtt, általános szeretet vette körül. Éveken át elnöke volt a takarékpénztárnak és a kaszinónak, csak az utóbbi években, midőn érezte már erejének gyöngülését, vonult vissza a munka teréről. Rendkívüli magyaros vendégszeretetéről az egész vármegyében ismeretes volt, szívesen keresték fel tisztelői, mert nála mindig baráti otthonra találtak. Halála méltán borítja gyászba egy családját mint az egyházmegyét, mert benne a legnemesebben érző férfiak egyike hunyta örök álmora szeméit. A gyászbeszédet úgy a család mint a fehérgyarmati esperesi kerület papsága külön gyászjelentésben tudatják. A gyászjelentések köv. szólnak: A fehérgyarmati róm. kath. esperesi kerület papsága fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatja forrón szeretett főnökének, könyöki Gáspárdy Rudolf t. kanonok, esperes és fehérgyarmati lelkésznek, folyó hó 27-én reggeli fél 4 órakor életének 66. ik évében szívszélhűdés következtében hirtelen történt elhunytát. A

megboldogultnak hült teteme folyó hó 29.-én délután 2 órakor fog a róm. kath. sirkertben örök nyugalomra tétetni; az engesztelő szent miseáldozat pedig folyó hó 30.-án fog bemutatni az egek Urának. Kelt Fehér-Gyarmaton, 1902. június 27-én. Have pia anima! Alulírottak mély fájdalomtól megtört szívvvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk az összes rokonság nevében is nagyságos és főtisztelendő könyöki Gáspárdy Rudolf t. kanonok, esperes, fehérgyarmati lelkésznek folyó hó 27-én reggeli fél 4 órakor 66. ik évében szívszélhűdés következtében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült teteme folyó hó 29.-én délután 2 órakor fog a fehérgyarmati sirkertben örök nyugalomra tétetni; az engesztelő szent miseáldozat pedig folyó hó 30.-án fog a Mindenhatónak lelke nyugalmaért bemutatni. Kelt Fehér-Gyarmaton-1902. június 27-én. Az ö. v. f. n. Özv. Gáspárdy Rudolfné szül. Banáti-Nagy Rozália mint anyja. Könyöky Gáspárdy Gyula, mint testvére s ennek neje Vida Terézia. A meghalt testvérenek gyermekei: Könyöky ifj. Gáspárdy Gyula s neje Köporossy Margit s gyermekeik: Gyula és Géza. Könyöky Gáspárdi Rezső és neje Főris Julianna, Könyöky Gáspárdy József, Könyöky Gáspárdy Ida, és Könyöky Gáspárdy Lajos. A temetés melyet Hehelein Károly prépost kanonok végzett, vasárnap délután történt. Ott volt az egész község lakossága, ott volt a kerületi papság, hogy szeretett főnökét elkísérje utolsó útjára. Városunkból még dr. Lessenyey Ferencz kanonok, dr. Wolkenberg Alajos theol. tanár, Juhász János segédlelkész és Mondik Endre tanító mentek ki Gyarmatra.

Kinevezés. A király magyar esentvei báró Mike József tengeri főkonzult a Konstantinápolyban fennálló konzuli főtörvényszéknél viselt magyar helyettes főbírói állásától felmentvén, ezen állásra técsői Mórincz Péter drinápolyi konzult, Mórincz Lajos nyug. törvénytudományi elnök fiát kinevezte.

Egy képviselő halála. Köröskényi Elek a szobránczi kerület orsz. képviselője a mult esütörtökön reggel Budapesten a Royal szállóban meghalt. Köröskényi 1841-ben született F.-Revicsén, Ungmegyében. Jogi tanulmányait elvégezvén 1870-ben megyei szolgálatba lépett, nem sokára a szobránczi já-

vén imádhassuk és áldhassuk jószágodat. Amen.

Aztán lehajtott a fejét a térdeplőre s lázas álomba merült. Oda kint a vihar még ádázzabbul dühöng, közbe beállt az éj. Ébredj szegény nő és imádkozzál, férjed most van a legnagyobb veszélyben. Házmagasságu hullámok fenyegetik felfordítással a kis hajót, mely irányt veszve hanykódik a habokon.

A kapitány ott áll a kormány élén s erős, bár kissé meg-meg remegő hangon osztja parancsait. Egy hullám mint kis dióhéjat dobja fel a hajót, s mikor visszahullt, rémülve hallják, hogy megroppant eleje. A legénység fejét vesztve rohan a kabinokba, s fuldokló hangon mondják: sülyedünk, a hajó léket kapott! Vesztegetni való idő nincs, szivattyuzni a vizet mit sem ér. Le a mentő csónakokkal, hangzik a kapitány szava.

Ilyen időben csónakban szállani. —

E perczben ébred fel a Szűz Anya lábainál szunnyadó nő. Lázás álma ide látta férje veszedelmét. Egy sikolylyal öleli át a szobor talpatát s ajka bár csukva van, de szeme s szive

könyörög a jószágos Anyánál segílyt férjének.

Végre a gyöngé test nem bírja a sziv fájdalmát, lassankint lehanyatlik a kar a talpatatról, s a test erőtlennül, ájulva terül el.

Milyen irgalmas vagy te halál testvére: ájulás! Nem hagyod átszenvedni a szegény nőnek ezt a hosszú, rémes éjszakát.

Reggel két gyöngéd kar ölelésére ébred a nő. Egy mély hang susogja fülébe: Ébredj Gulián! Én vagyok itt, lásd, élek, a te férjed, kit csak a jó Isten s a Szűz Anya különös kegyelme mentett meg. Ébredj édes mindennem! Gulia magához tér, megismerve férjét örömkönnyek közt öleli át nyakát, boldogan mondja: Csakhogy élsz! Ah de féltettelek. Ha te oda veszel a tengeren, ma én is meghaltam volna. Gateneó nem hagyja tovább beszélni, ajkával zárja le a még mindig remegő bibor ajkakat.

Aztán letérdelnek egymás mellé s szívből imádkoznak:

Üdvözlégy Mária.

Mimóza.

rás főszolgabírója lett. 25 évig viselte e hivatalát, míg végre legutóbb a szobránczi kerület szabadelvű programmal országgyűlési képviselőjévé választotta.

Galba meghalt. Lapunk zártakor veszszük e megdöbbentő hirt. Már tegnap érkezett a püspök ur Ó méltóságához Pécsről egy távirat, mely törvényszékünk volt elnökének, Galba Lajos pécsi kir. főügyésznek súlyos betegségét jelentette. Ma reggel a másik távirat már a halálhírt hozta meg. Mély részvétellel fogadjuk a borzasztó katasztrófát, mely ily hirtelen vetett véget a városunkban nagy tiszteletnek örvendő férfi életének.

Nyugalomba vonulás. Marssó Lőrincz nagykirályi, esendőrszázados, szárnyparancsnok nyugdíjaztatta magát és családjával együtt hevesmegyei birtokára vonult. A károlyiak sajnálják távozását, mert előzőkeny modorával egészen lekötölte a társadalmat.

Huszonöt éves áldozár. Junius hó 22-én délután, Fényen, lélekemelő ünnepély folyt le. Dr. Csánk István fényi plébános e napon papságának 25 éves jubileumát ünnepelte. Ez alkalommal a rózsaszél társaság, élükön Czilli György kántortanítóval a délutáni istentisztelet után, a rózsza füzér imádkozása mellett, átment a plébániára, s ott a már e czélra elkészített, s szépen földiszított asztal körül csoportosultak. Czilli György tanító meghívása folytán megjelent az ünnepelt, kit Srádi János földmivelő talpraesett beszéddel üdvözölt. Ez után előlépett Ehláf Anna s átnyújtott az ünnepeltnek egy igen értékes olvasó, melyet a plébános örömkönyvektől áthatva — megköszönt. A társulat most a jubiléummal együtt a rózsaszél imádkozása mellett visszaindult a templomba, hálaadó istentiszteletre. S ezzel az ünnepély véget ért. Egy jelen volt.

Uj igazgatónő. A Nyiregyházán felállított leánynevelő internatusban az igazgatónői állást Tamássy Ilona helybeli tanítónő nyerte el.

A főpásztor jótékonyága. A püspök ur Ó méltósága a kath. kaszinó építkezési költségeinek fedezésére 2000 (kétezer) koronát adományozott.

Huszonöt éves jubileum. Orlovský István beregszászi áll. főgymn. igazgató most töltötte be áldásdus tanári működésének 25-ik évfordulóját. Ez alkalomból a tanári kar és az ifjuság szép ünnepélyt rendezett tiszteletére, melyen a város intelligentiája is megjelent élén Hagara Viktor dr. főispánnal. A tornacsarnok, hol az ünnepély lefolyt, gyönyörűen fel volt díszítve. Egyik falán ott függött az ünnepeltnek lepellel borított arcképe, melyet meglepetésül szánt a tanári kar szeretett igazgatójának. A jubiléumt Janka Sándor főgymn. tanár üdvözölte, a növendékek sorából pedig Friedländer Lipót VII. gymn. oszt. tanuló. Az igazgató meghatóttan köszönte meg a megiszteltetést. Este serenád, bankett volt.

Uj plébános. A nagybányai gör. kath. plébános megválasztása mult hó 25-én történt meg. A hangulatból már előre lehetett látni, hogy Hozás János szatmári főgymn. hitoktató lesz a győzelem. A városatyák tömören sorakoztak mellé és csakugyan nagy többséggel került ki neve az urnából. Hozás 54 szavazatot, Papp István 19-et Lukács Konstantin 14-et és Papp Endre 3 szavazatot kapott, így 18 szavazattal többet, mint ellenfelei együttvéve. Hozásban a bányaiak jó papot, jó szónokot, jó magyar hazafit és kellemes társadalmi embert nyerne. Mi, ismerve őt, szerencésnek tartjuk a választást. Még a püspöki megerősítés van hátra. Tudvalevő, hogy ő nincs a püspök által jelölt három egyén között, mindazáltal hisszük, hogy a megerősítés nem fog késni.

Körorvos választás. Mult hó 27-én lett megejtve a felsőbányai körben a körorvos-választás Kovács Sándor nagybányai szol-

gabíró elnöklete alatt; három pályázó jelentkezett: dr. Knöfelmacher, dr. Szilágyi és dr. Kertész (Kornreich) Miksa. Mindhárom jelöltetett. Közfelkiáltással megválasztották dr. Kertész (Kornreich) Miksát, ki a választógyűlés előtt a hivatalos esküt le is tette.

Esküvő. Kosztin János, városi irnok, vasárnap esküdött örök hűséget, Verebéli Juliska kisasszonynak.

Házassági jubileum. Szinerváralján Gerber Ödön közszeretben álló gyógyszerész vasárnap, mult h. 29-én ünnepelte boldog családi frigykötésének 40 éves fordulóját.

Kölesönös áthelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter Nagy Gergely beregszászi és Vass Géza n. károlyi pénzügyi titkárokat saját kérélmükre kölesönösen áthelyezte.

Képviselőjelölés. Mint értesülünk, a szobránci járásban gróf Wickenburg Ernő, kereskedelemügyi miniszteri államtitkár, a ki ezidőszertint kerület nélkül van, lesz országgyűlési képviselővé jelölve. Egy másik forrás szerint a kerület Szécsény Sándor grófnak akarja a jelöltséget felajánlani.

Uj ügyvéd. Nemesóthi Szabó Albert ügyvédjelölt, a nagykirályi kir. járásbírósnál ügyészi megbízott a napokban Budapesten szép sikerrel letette az ügyvédi vizsgálatot.

Okleveles rajztanár. Hatvani Béla budapesti mintarajztanodai növendék a rajztanári vizsgálatot jó sikerrel letette.

Államtudományi vizsgálat. Dorcsák Jenő végzett joghallgató — Dorcsák Antal irodatiszt fia — az államtudományi államvizsgálatot egyhangu képesítéssel letette.

Konferentia beszédek. P. Bus J. Jézustársasági atya július hónap minden vasárnapján és augusztus 3-án a polgári osztály számára a kálvárián este 6 órakor konferentia beszédeket tart, melyek a socialis nagy kérdéseket fogják tárgyalni. A konferentiákra meghívók boosáttattak szét, melyek az egész időtartamra belépő jegyül szolgálnak. Ha esetleg valaki meghívót nem kapott, de igényt tart reá, szívesen szolgál a konviktsi elüljáróság.

Huszonöt éves találkozó. A kir. kath. főgymnásiumnak 25 évvel ezelőtt érettséget tett növendékei mult hó 26-án összegyűltek városunkban, hogy egymást ismét színről-színre látva felujtsák a régi barátság emlékeit és egy jó napot töltsenek egymással. Sokan nem jöhettek el, hiszen azt kívinni a lehetetlenségge. határos, hogy mindannyian együtt legyenek, de 19-en mégis megjelentek, s boldogok voltak a viszontlátás örömeiben. Nagy meglepetést keltett és általános örömet okozott, hogy a meghívásra eljött egykori tanárunk dr. Zafféry Károly is Rómából, ki ott jelenleg a szalezi szent Ferencz társaság tagja. Megelőző este ismerkedési estély volt a Pannoniában, másnap 1/2 10 órakor a székesegyházban Hehelein Károly prépost kanonok, a főgymn. akkori igazgatója csendes misét mondott, melyen Kozányi Zsigmond ügyvéd és Péterffy Lajos miniszteri tanácsos ministráltak, a kóruson pedig dr. Zafféry Károly, Orosz Alajos és Mondik Endre meghatóttan szép énekeket adtak elő Méder Mihály orgonajátéka mellett. A diszebed a Kossuth-kerti kioszkban volt, hol Hehelein Károly, Ratkovszki Pál, dr. Vajay Károly, Méder Mihály és Mondik Endre is jelen voltak. A püspök ur Ó méltósága értesülvén az összejövételről, a délután folyamán felkereste a társaságot, melynek körében egy órát a legjobb hangulatban töltött. A szépen sikerült összejövételt Orosz Alajos főgymn. tanár rendezte. Megjelentek a következők: Baróti (Bart) Lajos író, az „Urambátyám” szerkesztője Budapest. Benyovszky Aladár főszolgabíró, Halmi. Berey József ev. ref. lelkész, N.-Eesed. Bokszay Gusztáv főerdész, Apatin. Halász Kornél birtokos, Kölece. Hámon János r. k. plébános, Zajta. Jörög

Endra kir. alügyész, Karánsebes. Kozányi Zsigmond dr. ügyvéd, Halmi, Lengyel Károly kereskedő, Szatmár. Lengyel Vilmos főgymn. tanár, Pancsova. Nagy Ödön min. számvizsgáló Bpest. Péterffy Lajos min. osztálytanácsos, Bpest. Sümeghy Árpád szőlőkerületi biztos, Eger. Szerdahelyi Jenő dr. min. titkár, Bpest. Szlávik Leo urad. kasznár, Keresztes. (Fehérm.) Tyrmann József dr. törzsorvos, Temesvár. Vajay Endre kir. főmérnök Maramaros-Sziget. Majos Károly anyak. felügyelő, Szatmár. Orosz Alajos főgymn. tanár, Szatmár.

Okleveles tanítónők. A szatmári kir. kath. tanítónőképző-intézetben a tanképesítő-vizsgálatok a mult héten tartattak meg, mely alkalommal a következők nyertek tanítónői oklevelet: Almási Margit, Almási Eszter Augusztiny Cornélia, Bartha Emma, Bartha Erzsébet, Bernhard Vilma, Czauner Karolin, Cseke Jolán, Deák Mariska, Deutsch Margit, Dombrády Piroška, Domján Erzsébet, Félegyházi Mária, Garai Ilona, Gerdenits Ilona, Hanko Irén, Harsághy Ilona, Hozás Anna, Kacsó Mária, Kalik Julia, Kardos Borbála, Kiss Zsuzsanna, Kótai Mária, Körösmezei Erzsébet, Lefkovits Jolán, Lipeczky Katalin, Literáty Mária, Mátyás Emma, Monó Anna, Monó Margit, Nagy Terézia, Óváry Etelka, Papp Gizella, Pásztor Mária, Piresy Mária, Rónai Etelka, Sáfár Eszter, Somogyi Mária, Szabó Gizella, Szántó Klára, Szentgyörgyi Gáboriella, Szerdahelyi Lenke, Tatz Anna, Tóth Mária, Unger Hermin, Varga Ida, Vida Mária, Vári Irma, Weber Irma, Zeke Berta.

Uj egyetemi magántanár. A vall. és közokt. miniszter dr. Schönherr Gyula magyar nemzeti muzeumi könyvtárörnek, aki várme gyénkbe, Nagy-Bányára való születésű, a budapesti m. kir. tudományegyetemen a XIV—XVI századi középkori magyar történelemből magántanárrá történt képesítését jóváhagyólag tudomásul vette és őt e minőségben megerősítette.

Tíz éves találkozó. A szatmári kir. kath. főgymnásium 1892. évben érettséget tett növendékei junius hó 27-én találkozóra gyűltek össze. Az érettséget tett ifjak közül, kik akkor 18-an voltak, egy meghalt, csak nyolczan jelentek meg, s hogy nem mindnyájan, azt legelső sorban az összejövételt rendező távol maradása okozta, a ki bizonyosan elfeledte az összejövétel napját s így erre vonatkozólag semmi intézkedést nem tett. Nyolczan azonban adott szavukról nem feledkeztek meg, s hogy a régi barátság kötelekét szorosabbá tegyék, a nevezett napon a kir. kath. főgymnásium VIII. osztályában megjelentek. E nyolcz megjelent: Bukóvszky Viktor bivatalnok Budapest. Holczér József takarékpénztári főkönyvelő, Beregszász. Horváth János hitoktató, erzsébetvárosi káplán, Budapest. Juhász János segédlelkész, Szatmár. Koós György törv. aljegyző, Szatmár. Pillich Ottó plébános, Sárköz. Schwegler Alajos plébános, Sándorfalu. Tyuskay Károly m. kir. posta-tiszt, Budapest. Az összejövételt tisztelegvén az intézet nagynevű volt igazgatójánál, ki jelenben Szatmáron kanonok, jelenlegi igazgatójánál s még életben levő tanárainál, Lehóczky József tanár kalauzolása mellett megtekintették a most már két emeletes gymnasium új termeit, majd barátságos ebédre gyűltek össze a kath. kaszinóba, hol Ratkovszki Pál igazgató, dr. Fodor Gyula, dr. Fechtel János egykori tanáraink kívül megjelent az egyik tíz éves találkozóznak édes atya is. Vig hangulat volt s szellemes törtök hangzottak el az ebéd folyamán. Végül az összejövételt, a távolmaradottakat is felszólítván, boldogult igazgatójuk Ábony Mátyás nevére iránta érzett hálás kegyeletből alapítványt tettek, melynek évi kamatait a szatmári kir. kath. főgymnasium egy, a megyaranyelv- és irodalomban kiváló előmenetelt tanusító 5—8. oszt. tanulója fogja kapni s megígérték egymásnak, hogy őt év mulva ismét találkozni fogunk.

Hitelszövetkezeti közgyűlés. A Szatmárnémeti Ipari Hitelszövetkezet vasárnap délután tartotta Bőlynyi László alelnök vezetésével évi közgyűlését. Az országos központi hitelszövetkezet részéről Szatmárnémeti Mihály ellenőr, az északi vármegyék szövetsége nevében Valkovics János titkár, a szatmárnémeti gazdasági egyesület képviselőjében Poszvek Nándor titkár volt jelen. A számadások elfogadása után a tisztikar alakított meg. Elnök lett Bakó Ignác, alelnök Bőlynyi László, igazg. tagok: Kalona Imre, Glózer János, Nyisztor János, Rostás Sándor, Váry Ede. A felügyelő bizottság tagjai: Szabó Balázs, Dinkreue Károly, Hirsch Miklós. Váltó-bírók: Róth Gyula, ifj. Polonyi Károly, Vokla Sándor, Lövinek Lajos, Juszó István, Botlyán István, Horváth Gyula, Papp László, Kékeli Sándor, Görömbey János, Inglik József, Jakab Mihály, Pék György, Tischler Rudolf, ifj. Szabó Lajos.

Te Deum. A kir. kath. főgymnasiumban, nem különben a kir. kath. tanítónőképző intézetben vasárnap, június 29-én volt az ünnepélyes Te Deum. A főgymnasium növendékei a székesegyházban, — míg a tanítónőképző növendékei a zárda-templomban hallgattak szent misét, mely után az intézetben a bizonyítványok és az értesítők kiosztása következett.

Pénztárvizsgálat. Papp Géza polgármester, dr. Vajay Károly tiszti főügyész, Novák Lajos főszámvevő, Raab Sándor közgyám, Komka Alajos és Léway József bizottsági tagok jelenlétében pénteken délután a városnál számvizsgálat volt, mely alkalommal a bizottság mindent a szokott rendben talált.

Anyakönyvvezetői kinevezések. A belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Szatmár vármegyében a kovácsi anyakönyvi kerületbe Farkas János helyettes körjegyzőt anyakönyvvezetővé, az udvari anyakönyvi kerületbe Reszler János segédkörjegyzőt a születések és halálesetek anyakönyvezésére szorító hatáskörrel anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

Dalestély. A Szatmár-Németi dalegyesület június 5-én, szombaton a „Pannonia” szálló dísztermében a lembergi hangverseny körülményeinek fedezésére dr. Havas Miklós és Benkő Miksa urak szíves közreműködése mellett dalestélyt rendez, melyre Szatmár város és vidéke nagyérdemű közönségét tisztelettel meghívja az elnökség. Műsor: 1. *Lengyel himnusz.* Boze cos' Polske (lengyel szöveggel) Gall Jan-tól. 2. *Bár merre jár,* férfikar. Lányi Ernőtől. 3. *Vig monolog.* Előadja: Szilágyi Dezső ur. 4. *Isten hozzád.* Férfikar Riegeritől. 5. *Boszorkány-tánc* Bazzini-től. Hegedűn előadja: Dr. Havas Miklós, zongorán kíséri Benkő Miksa ur. 6. *Kurucz dalok.* Férfikarra alkalmazta Méder Mihály. A hangverseny kezdete 8 órakor. Belépő díj: Az első három sorban 2 korona, a többi sorokban, valamint a páholy ülések 1 korona. Földszinti állóhely 50 fillér. Karzati-jegy 30 fillér. Hangverseny után tánc. Jegyek előre válthatók Lövy Miksa és Balogh Dezső urak üzletében, a dalestély napján pedig este a pénztárnál.

Küldöttség a miniszterhez. A „Szatmár-németi Ipari Hitelszövetkezet” 9 tagja vasárnap utazott fel Budapestre, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszternél személyesen kérjék és felvilágítsák a minisztert arra nézve, mikép az építendő állami népiskolák ajánlata, mit a hitelszövetkezet tett, korántsem magánérdek, hanem ez az összes szatmári iparosok közérdeke. A küldöttséget különben az országos közp. hitelszövetkezet igazgatója Seidl Ambrus mint tanácsos fogja vezetni.

Gyászhir. Csopely Gábor perecsenyi gör. kath. lelkész, ungi főesperes 74 éves korában elhalt. — Papp Antal kir. segédlelkész közgyűlési elnöksége után Hat-

vanban, életének 42-ik évében elhunyt. A boldogult Papp Lajos helybeli gör. kath. lelkész testvérbarátja volt.

Tanügy. A Szatmár-Ugocsa vármegyei római kath. Tanítói egyesület mélyentisztelt tagjaihoz. 1. Az egyesület alapszabályait a nagy szünetidőben átdolgozom, a kívánalmat és a változott viszonyokhoz mérten módosítom. Az így elkészített munkát szeptember havában a nagybizottság elé fogom terjeszteni, aztán reményem van, hogy a közgyűlést is megtarthatjuk. 2. Nagyon kérem az esperesi köröket, hogy munkálkodásukban ne lankadjanak, mert Isten segédelmével az egyesületnek új és praktikusabb irányt jelölhetünk; és így föl sem tehető, hogy egyesületünk működése megszűnjék. 3. A pályadolgozatok bírálata készen van. Az eredmény örvendetes. Az erről szóló jelentést szeptember havában tisztem közzé, mely után a nyertesek pályadíjait az egyesület pénztárából felvehetik. 4. Új pályatöltelek kitűzéséről is gondoskodva leszek; ez alkalommal a tötelek csak szeptemberben jelöltenek ki. Legyenek meggyőződve az egyesület tagjai, hogy míg az elnöki székben ülök, legfőbb gondjaim közé tartozik az egyesületet virágzóvá tenni. Szatmár, 1902. júl. 1. Bodnár Gáspár egyesületi elnök.

Emlékeztető. A kath. legényegyesület június 6-án, a legközelebbi vasárnap tartja meg nyári táncmulatságát az egyesület helyiségében. Ismét felhívjuk rá a közönség figyelmét.

Elmentek a honvédek. Honvédségünk helyőrsége tegnap reggel 6 órakor indult el a Nyírvidékre, hol az ideai ezredösszpontosítások vannak. A honvédeknek hangjai mellett vonultak ki a városon keresztül. Négy hétig lesznek távol. A zenekar itthon maradt.

A Szamos áradása alkalmából felmentetük azok neveit, kik a vész elhárítása végett éjtelnapot egygyé téve közreműködtek. Tévedésből kimaradt Oláh Miklós utbiztos neve, kinnek pedig már csak azért is sokat köszönhet városunk, mert az ő műve az új töltés, mely ellenállott az óriási víztömeg feszítő erejének.

Államsegély. A belügyminiszter a főispán ur felterjesztésére Silyi község árvizkárosult lakosai segélyezésére 500 korona segélyt utalványozott.

Tisztelet az erélyes fellépésnek. Lapunk múlt számában jelent meg egy közlemény, hogy az újraelarusítók nem respektálva a helyi közönség érdekeit, egész tolatkodólag lépnek fel a piacon, sőt az eladókat már a sorompóknál elfogják, hogy ily módon játszassák ki a helybeli vevőket. Tankóczy Gyula h. főkapitány azonnal a legszigorúbb intézkedéseket tette meg, hogy ennek az abnormis dolognak valahára vége szakadjon. Méltán kihívja a közönség elismerését ez az erélyes fellépés, melynek bizonyára meg is lesz a kívánt eredménye. A főkapitány rendelete következőleg szól: Vásári rendtartás hiányában, — addig is, míg városunk törvényhatósága arról gondoskodni fog — a piaci rend megóvása érdekében hivatalos hatáskörömben a következő intézkedéseket teszem. 1-ször. Azon régen felhangzó, mindenestre méltánytalan érdemlő panasz megszüntetése céljából, hogy tovább eladással foglalkozók vásáron kívül, idő tekintet nélkül a fogyasztó közönséget megkárosítják, sőt a közönség kielégítését már-már lehetetlenné teszik, megtiltom, hogy bárki is, nyáron reggel 7, télen 8 óra előtt vásári ügyletet lebonyolítson, vagyis a vásár illetve a piaci árulás kezdetét úgy hétközi, mint vasárnapon nyáron 7, télen 8 órára tűzöm ki, ezen időponttól kezdve az adásvételben, bevásárlásban bárki minden különbség nélkül, tehát fogyasztók és tovább eladók is, egyformán résztvehetnek. 2-szor. Jelen intézkedésem vonatkozik a terményárakra és külvásártérre, valamint kiterjed a szatmárhegyi piacra is. 3-szor. Intézkedést

teszek az iránt is, és pedig a legkiterjedtebb módon, hogy jelen rendelkezésem mindenki által szigorúan megtartassék, e végből úgy a sorompóknál, mint a vásártereken egyes-nesen erre a célra figyelő őrköt fogok kiállítani s nem fogok késni egyetlen esetben sem a vásári rend megzavarására irányuló ténykedés példái megbüntetésére iránt a szükséges intézkedést szintén megtenni. 4-szer. A piaci árulási rend megszegése a 4145—895. számú belügyminiszteri rendelet szerinti az 1789. évi XL-ik t.-cz. 78. §-ába ütközik s mint kihágás kétszáz koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetettik. 5-ször. A vásári rendtartásra vonatkozó jelen intézkedéseim 1902. évi július elsejével lépnek életbe. Szatmárnémeti, 1902. évi június hó 28. Tankóczy, h. főkapitány.

Megtérés. Rónaszéken Edelhauser Vilmos kincstári szegődött bányamunkás neje, Baksay Amália elhagyván a helvét hitvallást belépett a katolikus egyházba s június hó 28-án ünnepélyesen letette a hitvallást Krasznay Zsigmond ottani lelkész kezébe. E megtérésen kívül egy év alatt már kettőről adtunk hírt, mely Rónaszéken végbement.

Kérelem: A Magyarországi Katolikus Egyesületek Országos Szövetsége felkéri a fűdő Plebános urakat, hogy a Krajczáros újság ügyében szétküldött felhívásra mielőbb felelni szíveskedjenek. Budapest, IV ker. Molnár u. 11. A Katolikus Egyesületek Országos Szövetsége.

Az „ung-beregme gyei” római kath. néptanító egyesület évi rendes közgyűlését folyó évi július 10-ik napján, délelőtt 10 órakor Ungvárott, a római kath. főiskola IV. oszt. tantermében tartja meg. A közgyűlés tárgyainak sorrendje: Reggeli 9 órakor „Veni Sancte”-val egybekötött sz. mise. 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 4. A pályamunkának felolvasása — és jutalmazása. 5. Gyakorlati tanítás. Tartja: Gazdag János ungvári római kath. tanító. 6. Az egyesület keretében működő tanítókörök jegyzőkönyveinek felolvasása. 7. A pénztárvizsgáló bizottság jelentése az egyesületi pénztár állapotáról. 8. Jelentés a könyvtár állapotáról. 9. A tanítók fizetése, nyugdíja stb. tárgyában felterjesztendő „Memorandum”-ról véleményes indítvány. Előadja: Madgyesy Tamás örd-darmai római kath. tanító. 10. Indítványok. Kelt Ungvárott, 1902. június hó 20-án. Benkő József egyesületi elnök.

Nagybányán ismét ketten tértek vissza a római kath. vallásra: Szalontai János és Szalontai Gábor rokonok. Különösen az istentiszteletek lélekemelő szépsége gyakorol nagy vonzóerőt a másvallásúakra s ösztönzi őket, hogy szent hitünk igazságait megismerni iparkodjanak s megismerve hívő lélekkel fogadják be. A hitvallást Szeőke Béla h. plébános kezébe tették le, ki megható szép beszédet intézett hozzájuk.

Humánus rendelet. Az igazságügyminiszter rendeletet bocsátott ki, mely szerint a kihágásokért és kisebb büntettekért elítélt gazdák és mezei munkások csakis a mezei munkálatok szünetelése idején kényserithetők büntetésük kitöltésére. A minisztert eme rendelet kibocsátásánál az a humánus elv vezérelte, hogy egyes családok a mezei munkálatok idejére ne fosztassanak meg a kenyérkeresőjüktől.

Elítélt párbajozók. A kir. törvényszék tegnapelőtt ítélt meg a Fröhlich Róbert volt villanyvilágítási igazgató s Nagy Kálmán kir. adóhiv. tiszt, Fröhlich Róbert s Poszvek Nándor gazd. egyleti titkár, valamint Erdőssy Vilmos vivótanár s Poszvek Nándor párbaj-ügyében. A büntető törvényszék Fröhlich Róbertet s Poszvek Nándort két rendbeli párbaj vétségért 21 napra, Erdőssy Vilmost 10 napra, Nagy Kálmánt 3 napra ítélte. Az ítélet jogerős.

Vásáráthelyezés. Tudatom a város és vidéke közönségével, hogy az augusztus 20-iki szerdai heti vásár a Szent István napi ünnep miatt augusztus 19-re, keddre helyeztetett át. Miről a város és vidéke közönségét azzal értesitem, hogy augusztus 20-án a város területén semmiféle vásárt meg nem engedek. Szatmárnémeti, 1902. június 29. Tankóczy, h. főkapitány.

Járvány ellen. Miután a tisztí főorvosnak, a polgármester urhoz betérjésztett jelentéséből az tűnik ki, hogy városunkban még ma is divik azon rossz szokás, hogy a járványos betegségben (hőkhurut) szenvedő gyermekek az utcán, sétatereken szabadon járkálnak illetve huzeltatnak, felhívom e város közönségét, hogy ezen a közegészségre nagymértékben ártalmas eljárástól annyival inkább tartózkodjanak, mert előfordulhat esetben a hanyag szülők ellen nem fogok késni a megtorló intézkedést megtenni. Szatmárnémeti, 1902. június 29. Tankóczy, h. főkapitány.

Irodalom.

Szent Antal Toulonban és a szegények kenyere. Ez a című egy szép könyvnek, melynek harmadfél száz oldalára minden sort csupa szeretettel irt meg *Buday Aladár* a „Magyar Néplap” szerkesztője. Szemtanuk és saját tapasztalatai nyomán elbeszéli benne, miképp keletkezett tizenkét esztendővel ezelőtt a „szegények kenyere” című ajtatosság Toulonban és miképpen terjedt az el az egész keresztény világban, de kivált hamar és intenzíve a mi hazánkban. Az érdekes, épületes könyvből most újabb kiadás vált szükségessé, melyet a szerkesztő hat szép képpel tett díszesebbé és vonzóbbá. A díszes kiállítás, vászonkötésű könyvet két koronáért lehet megvenni minden könyvkereskedésben vagy postán bérmentve meghozatni a szerzőtől, kinek címe: Budapest, VIII., Szentkirály-utca 28b. Olvasóinknak azzal a kéréssel ajánljuk ezt a kedves könyvet, hogy maguknak is meghozassák, másoknak is alánlják.

A leggyorsabban érte-ül a vidéki közönség az ország és a világ eseményeiről a „Magyarország” útján. Ez a lap a modern technika és hírszolgálat kellekeivel akként van felszerelve, hogy már korán reggel az ország legtávolabbi vidékein is teljes tájékozást nyerhet belőle az olvasó az előző nap politikai és társadalmi eseményeiről, a gazdasági élet hullámzásairól, az árfolyamokról, a gabona-árról stb. De a legfőbb érdeme ennek a lapnak az egyenes, hajthatatlan, független nemzeti irány, amelyet minden sora visszatükröz, és melylyel a „Magyarország” már eddig is döntő eredményeket vívott ki közéletünk átalakítása, megtisztítása tekintetében. A „Magyarország”-ba írja vezéricszikkeit a magyar zsurnalisztika mestere: *Bartha Miklós*, a mi egymagában is elegendő bizonyítéka annak, hogy a „Magyarország” a legnemzetibb lap. A lapot ezelőtt kilenc évvel *Holló Lajos* orsz. képviselő alapította azzal a célzattal, hogy legyen a nemzeti törekvéseknek egy mindentől független, alkuvást, befolyásolást és meghátrálást nem ismerő organuma, a mely köré a művelt magyar társadalom színe-java bizalommal sorakozhassék. A nagy közönség a tanuja annak, hogy *Holló Lajos* főszerkesztőnek e célzata teljes sikert ért el. Felelős szerkesztője e lapnak *Lovász Márton* orsz. képviselő, a kinek magvas cikkeket nagy elismeréssel honorálja a nagy közönség. A „Magyarország” hírszolgálatát páratlanul áll a magyar zsurnalisztikában, az összes többi lapokat megelőző kitűnő forrásokból szerzett értesüléseivel. A „Magyarország” előfizetési ára 28 kor., félévre 14, negyedévre 7, egy óra 2 kor. 40 fill. Legezélszerűbb az előfizetési pénzeket postautalványon küldeni a „Magyarország” kiadóhivatalába Budapest, Terezház-utca 19.

Értesítés.

A szatmáregyházmegyei alapítványi pénztárból a jövőben adandó 2000 koronás és ezen összeget meghaladó kölcsönök kamata

6 % -ra

lett leszállítva.

A gondnokság.

Eladó.

Egy jó karban levő

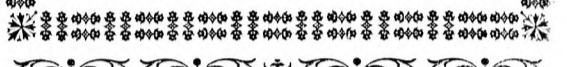
kégli billiárdasztal

jutányos áron

eladó

a szatmári kath. legényegyesület helyiségében.

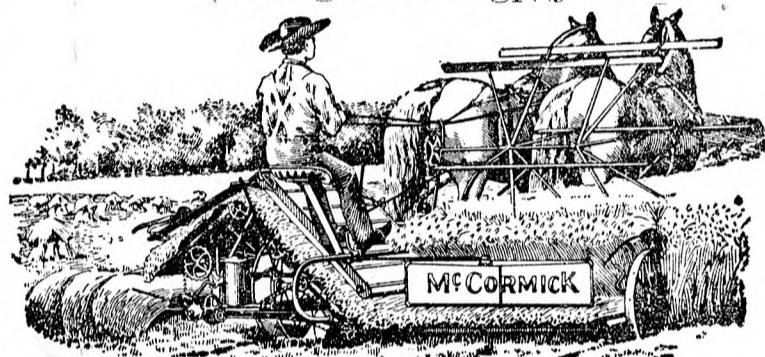
Értekezhetni: **Morgenthal Antal** világi elnökkel, vagy a helyszínén a felügyelővel.

McCormick Harvesting Machine-Company.

(Chicago-i aratógépgyár.)

GRAND PRIX.

PÁRIS 1900-ban.

Kéveköti aratógép,
Fűkaszalógép,
Köszörűkészülék

„Daisy” marokrakó aratógép,
Szénagyűjtő gereblye és
Kéveköti fonal

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta és nem kérdezte!

Olcsó tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILIAM J. STILLMAN
igazgató.

Évi termelés: **BUDAPEST,**
362000 gép.

V. kerület, Váci-ut 30. szám.

Képviselőnk: *Rooz Testvérek, Szatmárott.*

Árjegyzék.

BÖLÖNYI LÁSZLÓ

Telefon 85.

Helyi 1 kor. értéki vásárlás már helybe szállítva.

MÉSZÁROS és HENTES, FRISS és FÜSTÖLT HUSNEMŰK ÜZLETÉBŐL
Szatmár, Széchenyi-utca sarkán.

Helybelli

mogrendelések hazaszállítva.

Az árak változás esetén kötelezettség nélkül készpénz, vagy utánvétellel értendők.

5 kilós postarendelvény pontosan eszközöltetik.

Friss husok.		Füstölt áruk.	
1 ko.	frt. kr.	1 ko.	frt. kr.
I. Marha hus	52	debreczeni páros	80
„ Sertés	52	Lengyel kolbász	76
„ Borju	56	Sonka kolbász	80
„ Bárány	—	krakói	80
„ Juh	—	Krinolin	80
„ Friss hájolvasztani	56	Parizer	80
„ szalona	52	Máj sajt	80
„ bőr nélkü	56	Disznófej sajt	64
„ Friss kolbász bors.	100	Virslí tormás	4
„ fok. ezitr.	60	100 pár frankfurti	8
„ Friss zsír	68	100 drb. Salvaládó	4
Kolbász áruk.			
1 ko. Szalámi	180	Füstölt áruk.	
„ füst. magyar kolb.	80	1 ko. Sonka pácizt	1
		1 ko. Sonka csont nélkül	110
		„ „ kifőve	2
		„ Császár hus bőrrel	80
		„ Karaj bőr nélkül	80
		„ Lapoczka és oldal	64
		1 ko. Pácizt nyelv	1
		1 drb. Sertés nyelv	20
		1 ko. Tepertő	60
		Szalónak.	
		100 ko. Fehér szalona	56
		1 ko. Paprikás stráf	72
		„ Kolozsvári szelet	80
		„ Füstölt szalona	64

Tisztelettel

BÖLÖNYI LÁSZLÓ

Nyilttér.)*

MATTONI FÉLE
BUDAI
KESERÜVIZ

legjobb hajtószer.

Kapható:

minden gyógyszerárban és
fűszerkereskedésben.

*) E rovat alatt közöltekért nem felelős a Szerk

A „HONVÉD”-hez

ezimzett söresarnokban a legjobb
Kőbányai udvari ser
poharanként **10 kr.** és egy nagyon
jó minőségű

márcziusi ser

poharanként **6 kr.** egy korsó **10 kr.**
jó és olcsó villás reggeli kapható.

Új bádogos üzlet!

Tisztelettel értesitem a n. é. kö-
zönséget, hogy Hám János utcán
Gáspár és Akkerman ezég alatt
fennállott bádogos üzlettől külön vált-
tam és saját nevemen Hunyady-
utca 2. szám alatt egy gazdagon
felszerelt bádogos üzletet nyitottam,
hol is elvállalok mindennemű bá-
dogos munkálatokat és javításokat,
u. m: épület munkák, konyha be-
rendezések, csatornázások készítését
vidéken úgy, mint helyben.

Szives pártfogást kér

Tisztelettel

Akkerman Mihály

bádogos-mester.

Tüzifa-eladás.

2 éves vágásu

első rendű

hasáb bükk és gyertyán

vegyesen, köbméterje

6 korona

1 kis kocsi (10 köbméter) vételnél 57

korona 50 fillér,

1 nagy kocsi (20 köbméter) vételnél

115 korona.

házhoz szállítva.

Legkevesebb 2 köbméter szállítható.

Megrendelhető a **Szatmár-
erdői h. é. vasut üzlet-
kezelőségénél, Szatmár,
Deáktér 24 sz. (Takarék-
pénztári épület).**

SCHOTTOLA ERNŐ,

BUDAPEST

a ruggyanta (gummi) gyártás magyarországi megalapítója
műszaki központi üzlet VI., Andrássy-ut 2.
(Fonciére-palota.)

Legjobb minőségben, gyári áron szállít: **Összes mérleg
gyártmányok** (külön kiadásu árjegyzék ingyen és bérmentve), a
gőzcséplőgépekhez szükséges anyagokat és eszközöket, **csap-
ágyfém, kenőszelenczék,** olajhoz és sűrű tolotte zsírhoz, **gép-
hajtó-szíjak, vízmentes mozdony- és cséplőgép-ponyvák**
**kazal, repce és kocsi-takarók, asbest és gummi anya-
gok, szelepek, vízmutatók, fessmérők, dobsinek, kenő-
anyagok, zsiradék, gabna-zsákok.** „Első segély” **köt-
szerszekerények,** mely kötszerszekerények a miniszteri rendeletnek meg-
felelően minden ipartelepen, gyárüzemnél, malomban, stb. beszerzendők.

✂ Árjegyzék és ismertetések ingyen és bérmentve! ✂

✂ Szöllőmetsző ollók nagy váiasztéka! ✂

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére

a „vöröskereszt”-hez.

Kitüntette:

Bécs, Páris, London, Madrid, Brüssel, Bo-
logne, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Waltergasse I. Bécs. IV. Favoritenstrasse 28.

Ajánl

papi-, rend- és világi

RUHÁKAT;

havelokokat.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapuciu-
mok, cingulusok nagy választékban. Vala-
mennyi készítmény a legjobb anyagból
tartós és díszes kivitelben **Szövetek méter**
számra is eladatnak.

EGYHÁZI SZEREK

végleges megrendelés után o l c s ó n szállíttatnak.

○ ○ ○ Árjegyzékek és szövetminták ingyen és bérmentve. ○ ○ ○

!Csépléshez!

A magyar általános köszénbánya r.-t.

B u d a p e s t.

Ajánlja:

Tatai Királdi Sajó-Szent-Péteri Doroghi Tokodi Ebszönyi Mészpor trágázáshoz

jó minőségű szeneit
rendkívül jutányos
áron.

!! Tatai tojás szén (brikett) !!
!! Ebszönyi mész !!

A tatai tojás szén (brikett) minőségben vetekedik a porosz szénnel és sokkal olcsóbb!

Gazdáink figyelmébe! A külföldi porosz szén teljes mértékben pótolja a tatai tojás szén (brikett). Utalunk a vonatkozó hirdetésre.

Rendeléseket közvetít és felvilágosítást ad:
Krassó Miksa Szatmár.

Kerékpár,

alig használt, jutányos
árban eladó.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Ingyen és bérmentve

kap mindenki egy kézi könyvet,
miáltal mindenki azon helyzetbe jön,
hogy hideg uton

Essenciámmal,
a legjobb és kis mennyiségben is
liqueur és rumot magának előálíthat.

Watterich A.

Budapest VII. Dehény-utca 5
Alapított 1869. Alapított 1869

Jutalmazva 8 éremmel és hitelt érdemlő okmányokkal.

!! Kitünő !!

Szamárhurut, köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen legjobb és **minden versenyt kizár a Tamásy-féle növény-czukorka,**

mely kapható: nálam, mint készítőnél, továbbá Unger Ulmann és Bossin József urak gyógyszer-tárában, Mertz István, Lövinger József, Szücs József, Roóz Mihály, Molnár Mihály és Kálmán Mór (Németi) urak füszerüzletében.

1 doboz ára 20 kr.

és szájviz.

Fogorvosi műtermemet

(Hám-János-utca 1. sz. a színház mellett) újra rendezve, készítek: egyes fogakat, teljes fogsorokat kaucsuk és arany foglalványon.

!!! Kívánatra szájpád nélkül !!!

Porcellán, arany, platin és cement tömést,

arany fogkoronákat.

Foghuzás a legújabbban feltalált szerekkel teljesen fájdalom nélkül.
Rendelek d. e. 8 óratól d. u. 5-ig.

Albisi **Bakcsy Domokos,**
orvos-fogorvos.

és szájviz.

PÁSKUJ IMRE

Szepességi gyepen fehéritett len-vásznak, damaszk asztal- és ágyneműk gyári árakban, valamint szepes-iglói pamutvásznak és sifonok. Erdélyi gyanjuszövetek férfi öltözetekre, tavaszi, nyári, őszi és téli női és férfi felöltőkre való kelmék.

HAZAI IPARCSARNOKA
SZATMÁRON.

Saját készítményű fehéreneműm az ezredéves országos kiállításon jeles munka, versenyképesség és új iparág fejlesztésért milleniumi éremmel kitüntetve.

Női, férfi, leány- és fiú-fehéreneműk gy. ra.

Nagy raktár a híres pécsi keztűkből, női derékfűzőkből (Mederekből), nemez-kalapokból, sapkák, női muffok és gallérok, divatos nap- és esernyők, nyakendők, gallérok, kélzók stb.

Székelgyöföldi és bánati hazai iparcikk. Szőltés női és férfi mosókelmek, minden fajtájú divatos női ruhakelmék, reverendaanyagok férfi és gyermek posztó-kalapok, kassai harisnyák, kötött keztűk, budai és székesfehérvári kékfestő és minden színű ívatos cretonok, vollek, zefírek és battistók; kalotaszegi „varrottások“, bánati e. zékely kötények, függönyök, ágy- és asztalterítők, kezdett munkák nagy választékban, szőnyegek, paplanok, pokróczok matrácok stb. stb.

Teljes menyasszonyi kelengyék

legszebb kivitelben a le-rövidebb idő alatt készíttetek.

Női és férfi ruhák és fehéreneműk varratását vállalom.

Mintákat és árjegyzéket vidékre bérmentve küldök.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GÖZCSÉPLŐ-KÉSZLETEIT,
14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT, és végre

„Millennium“ legújabb szerkezetű fűkaszálo-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resicnai mezőgazdasági gépgyárában készült SACK rendszerű aczelöntésű, ekéfével ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: **Márkus J., Debreczen.**

Szatmáron, nyomtatott a „Pázmány-sajtó“ könyvnyomdában.

A magyar kir. államvasutak gépgyárának lokomobil cséplőgép és „MILLENNIUM“ aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntést, a GRAND PRIX-t nyerték.